

Внукова А. О., здобувач вищої освіти гр. ПД-171
Науковий керівник – **Берднік І. В.**, к.ю.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Національна гвардія України виконує покладені на неї обов'язки, беручи участь в особливій формі адміністративно-правових відносин-правоохоронних відносинах, що виникають у сфері захисту життя, прав, свобод та законних інтересів громадян, суспільства та держави від злочинних та інших незаконних посягань, захисту громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у співпраці з правоохоронними органами – у сфері забезпечення державної безпеки та охорони державного кордону, придушення терористичної діяльності, діяльності незаконних збройних або воєнізованих формувань та терористичних організацій. Враховуючи велику кількість завдань, покладених на Національну гвардію України, та їх вирішальний характер, щодо забезпечення належного стану правопорядку на національному та регіональному рівнях, важливо вивчити етичні принципи працівників Національної гвардії, особливо в контексті реформування правоохоронної системи.

Закріплюються етичні принципи в Кодексах, і не винятком є Кодекси етичної поведінки військових та інших осіб, уповноважених виконувати державні функції в Національній гвардії України, що є узагальненням стандартів професійної поведінки, визначених Кодексом для категорій військовослужбовців та службовців Головного управління Національної гвардії України, територіальних управлінь, вищих військових навчальних закладів, баз, закладів охорони здоров'я та установ, формувань, військових частин, навчальних військових частин Національної гвардії України [1].

Державні службовці, які працюють у Головному управлінні Національної гвардії України, зобов'язані дотримуватися загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, що затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби. Дотримання норм поведінки є моральним обов'язком кожної військової (цивільної) посадової особи. При прийнятті на військову службу або прийнятті на роботу (призначенні на посаду) військові (цивільні) посадові особи ознайомлюються із Кодексом. Дотримання військовими посадовими особами вимог Кодексу враховується під час проведення комплексного оцінювання та атестування військовослужбовців.

Єдність, Вірність, Відповідальність, Неупередженість та Професіоналізм – є фундаментальними демократичними цінностями, що мають складати основу ментальності сучасних військовослужбовців сектору безпеки та оборони України, бути відображені в військових статутах, тексті Військової присяги, з врахуванням національних особливостей та передового світового досвіду формування ментальності військовослужбовців [2, с.105].

Усі військовослужбовці та працівники правоохоронних органів, як і інші громадяни України, є суб'єктами права і зобов'язані дотримуватися його норм. Під час виконання бойових завдань, участі в операціях військові службовці також є суб'єктом міжнародного права, включаючи право збройних конфліктів і правила застосування сили. Названі принципи становлять основу стандартів особистої поведінки військовослужбовця як громадянина. Будь-яка неправомірна поведінка, яка породжує у військовослужбовців та працівників правоохоронних органів відчуття несправедливого ставлення, є принципово несумісною зі Збройними Силами України та органами правопорядку і не повинна бути

терпимою. Дискримінація та домагання можуть також порушувати норми кримінального права: будь-яка форма дискримінації або домагань підриває довіру і впевненість, особливо у керівному складі підрозділу [3, с.59].

Військова (цивільна) посадова особа має поводити себе у відповідності до принципів, які визначені Кодексом, бути обізнаною з його положеннями.

Особа, яка порушує встановлені антикорупційним законодавством морально-етичні норми поведінки може бути встановленим порядком притягнута до дисциплінарної відповідальності.

Чесне служіння державі передбачає максимальну самовіддачу сил і часу, тому військова посадова особа має свідомо ставитися до обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, не займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю та не входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку, що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації) [4].

Військова (цивільна) посадова особа, яка контролює або керує іншими посадовими особами має відповідати за те, щоб вони дотримувалися положень Кодексу.

За клопотанням цивільного та військового персоналу уповноважений підрозділ з питань запобігання корупції Міністерства оборони України має право надавати методичну допомогу та консультації стосовно встановлених антикорупційним законодавством правил етичної поведінки та порядку застосування окремих положень Кодексу.

За умов аналізу та впровадження морально-етичних засад, закладених у етичних кодексах поведінки військовослужбовців та цивільного персоналу армій у процесі підготовки військовослужбовців сектору безпеки та оборони України, сааме такі особистості формуватимуть нову військову еліту, що внесе свій внесок у вирішення сучасних та майбутніх викликів та загроз з якими стикається і буде стикатися не лише Україна, а і все людство у ХХІ столітті.

Список використаних джерел

1. Голик М.М. Кодекс честі офіцера Збройних Сил України як чинник формування корпоративної культури. Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». Дніпро, 2016. №108. С. 91-93.

2. Інформаційне суспільство в світі та Україні: проблеми становлення та закономірності розвитку: колективна монографія. за ред. В. Г. Воронкової. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 282 с.

3. Дубровин В. Н. Юридическая ответственность военнослужащих: справ. пособие В. Н. Дубровин, Ю. И. Мигачев. Москва, 2000. 223 с.

4. Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця: Наказ Головного управління державної служби України від 04.08.2010 р., № 214. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1089-10> (дата звернення: 20.03.2021).